

*Артюх Т.М., к.е.н., професор
кафедри страхування*

ВПЛИВ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ ВИКЛАДАЧАМИ І СТУДЕНТАМИ НА ЯКІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Сучасний стан розвитку України конче потребує значних змін у всіх галузях діяльності. Україні потрібні фахівці, що володіють сучасними знаннями, можуть використовувати їх на практиці. Враховуючи це, важливе значення має не тільки удосконалення навчального процесу, але й створення відповідних умов для ефективної роботи по засвоєнню студентами наук (дисциплін), що викладаються. Все це покладає велику відповідальність як на викладачів, так і на студентів.

Кожна лекція, кожне семінарське (практичне) заняття повинно бути насичене сучасною інформацією, базуватись на інноваційних технологіях. І лекторам, і викладачам, що проводять семінарські (практичні) заняття, треба постійно готуватись, бути в курсі всіх змін щодо визначених програмою питань. У свою чергу студентам теж треба прикласти значних зусиль для засвоєння викладеного на лекціях матеріалу, активно працювати на семінарських (практичних) заняттях. Але все це можливо лише за умов співпраці викладачів і студентів, взаєморозуміння і взаємоповаги.

Взаємовідносини між викладачами і студентами повинні бути підпорядковані меті набуття студентами знань з певної науки (дисципліни). Викладачі в аудиторії виконують роботу, за яку одержують платню. Але робота викладача — це не тільки відпрацювання заробітної плати. Випадкові люди не зможуть займатися такою роботою. Одного знання матеріалу тут не достатньо. Викладач працює в аудиторії, де заходяться молоді люди, які іноді зовсім не налаштовані на серйозну роботу, заважають працювати іншим. Іноді студенти зухвало поведуться на заняттях: систематично запізнюються, розмовляють під час занять один з одним, по мобільному телефону, відправляють повідомлення, займаються підготовкою до наступного заняття. Дуже важко в такий ситуації викладачу зберігати витримку, виконувати заплановану програму. Про яку ефективність роботи в аудиторії може вестися мова?

Однією із важливих проблем у відносинах між викладачами і студентами є те, що викладачі-асистенти іноді мають свої вимоги до студентів, які значно відрізняються від вимог, які були озвучені лектором. Це виявляється у тому, що на семінарських заняттях розглядаються теми, які ще не були розглянуті на лекціях, завищуються або занижуються оцінки. Студенту важко зрозуміти, чому одержавши допуск, наприклад, у 30 балів, на іспиті він ледь набирає 20 балів і не здає іспит. Завищені допускні бали шкодять реальній оцінці студентами власного рівня підготовки.

З нашої точки зору, якість навчального процесу може значно підвищитися, якщо більше уваги буде приділятися культурі поведінки в аудиторії як викладачів, так і студентів, суворій дисципліні, вихованню людського відношення один до одного. Якщо у вищому навчальному закладі можна почути нецензурну лексику, зіткнутися з хамством, то можна зробити висновок про те, що ми вже дещо втратили і поки це ще можливо, треба все зробити для виправлення ситуації.

*Веретнов В.І., старший викладач
кафедри страхування*

ОРГАНІЧНЕ ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТА ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ «СТРАХУВАННЯ»

Одна з важливих проблем страхової освіти вбачається в тому, щоб студенти вивчали страхування не тільки тому, що це потрібно для отримання стипендії, для позитивної оцінки по заліку чи іспиту,

тобто продовження навчання в університеті, а ще й тому, що ці знання мають певну теоретичну цінність для бухгалтера, економіста, менеджера, маркетолога, фінансиста та можна використовувати вже зараз, і дуже важливо щоб вони захотіли вже сьогодні отримати, перевірити їх практикою та застосовувати ці корисні знання, вміння, навички зі страхування, ризик-менеджменту.

Наприклад, індивідуальне творче завдання «власний фінансовий ризик-менеджмент» по темі страхування життя, передбачає теоретичну і практичну підготовку майбутнього лайфового страхувальника застрахованою програмою unit-linked.

Зокрема, студенту надаються практичні знання та рекомендації, яким чином захищатися на протязі всього життя від власних небезпечних ризиків, економити власні кошти при купівлі товарів чи послуг, розрахувати собі власну додаткову пенсію з врахування інфляції та загальної нестабільності, як відкладати по 10 грн у день, обрати надійну банківську установу і покласти на довгостроковий депозитний рахунок під складний відсоток.

Крім того, як накопичити собі додаткову пенсію, завдяки інвестиційним інструментам, як через онлайн симуляції відкривати та управляти консервативними, агресивними чи змішаними власними інвестиційними портфелями вітчизняних і міжнародних цінних паперів. Для якісного виконання такого добровільного індивідуального завдання викладачу потрібно довести студенту його необхідність, особисту корисність та пробудити високу зацікавленість.

Страхування в КНЕУ імені Вадима Гетьмана викладається на всіх факультетах на третьому, четвертому курсі. Студенти фінансово-економічного факультету вивчають його більш поглиблено через можливі перспективи обрання на п'ятому курсі магістерської програми «Страховий менеджмент». Органічне поєднання традиційних та інноваційних методів викладання страхування передбачає врахування особливостей навчальних програм певного факультету.

Це і ступінь зацікавленості студентів у корисності отриманих знань, умінь, навичок з власного чи організаційного ризик-менеджменту, в тому числі за допомогою страхування, виходячи з перспектив отримання майбутньої професії, і певний рівень уже існуючої страхової культури студента.

Існують два небезпечні ухили в страховій освіті. Перший — це нехтування власною історією страхування, освітньою школою, вітчизняною практикою, та одночасне некритичне запозичення іноземних надбань теорії та практики страхування, в наслідок чого, сліпе слідування інноваційній парадигмі навчання та поверхове знання. Другий характеризується використанням суто академічних підходів, лекцій, практичних занять, семінарів, модульних контролів, тестових завдань. Належну якість такого навчання забезпечується вимогливістю викладача, постійним контролем відвідувань лекцій, семінарів.

Але такий підхід разом з методичними перевагами надання основ страхової науки, має вади, а саме студенти досить швидко пристосовують до вимог викладача і більшість індивідуальних чи групових робіт робиться без душі, формально, лише за отримання бажаної оцінки, а не відповідних якісних знань.

Одним з вдалих прикладів гармонійного поєднання кращих традицій та інновацій при викладанні страхування стали залучення студентів до участі у фаховій поза аудиторній роботі. Зокрема, у додатковому факультативному курсі страхування Навчально-практичного центру страхового бізнесу, міжнародній конференції зі страхування з нагоди 10-річчя кафедри страхування КНЕУ імені Вадима Гетьмана, до участі в чемпіонаті «Управлінські поєдинки — технологія перемоги», до відвідування засідань Страхового клубу КНЕУ, де відбуваються зустрічі з практиками страхування, до дослідження певних проблем страхування, виступів з доповідями на наукових семінарах, та обговорення проблемних питань з практиками, написання та публікація наукових статей студентами.

Таким чином, органічне поєднання традиційних та інноваційних методів викладання страхування полягає у знаходженні гармонійної «золотої середини» яка б мала адекватне відлуння в свідомості та поведінці викладачів і студентів, у тісній, ефективній співпраці та взаємодії завідувача кафедрою страхування, більш досвідченого лектора та асистента через узгоджену навчальну програму, справедливі вимоги до студентів, постійний контроль за якістю знань, умінь, навичок і постійний їх розвиток, заохочення студентів до більш зацікавленого ставлення до навчання.

*Гапонюк М.А., к.е.н., проф.,
завідувач кафедри фінансові ринки*

РОЛЬ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОГО ЦЕНТРУ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Як відомо, високий рівень класичної університетської освіти не завжди означає автоматичне формування практичних навичок у випускників, які дозволять їм швидко адаптуватись до сучас-